

INFOBULLETIN

Nadačního fondu obětem holocaustu
PROSINEC 2014

Milí čtenáři...

V posledním InfoBulletinu letošního roku naleznete kromě jiného seznam podpořených projektů v našich grantových programech Péče, Připomínka, Obnova Budoucnost a podprogramu Naše Budoucnost. V příštím roce budeme financovat celkem 100 projektů souhrnnou částkou 13 milionů Kč.

Chcete se podílet na naší činnosti? Opět jsme otevřeli účet veřejné sbírky: 502-2685554004/2700, UNICREDIT BANK, na který můžete zaslat finanční dar pro naše programy nebo konkrétní projekty. V případě dotazů mě prosím neváhejte kontaktovat. Za dary předem děkujeme!

Přeji Vám příjemný zbytek občanského roku a veselé svátky, Chanuka sameach!

Marta Malá, ředitelka

Autorkou fotografie na titulní straně je Pavlína Schultz, jejíž fotografie budou provázet cyklus diskusních kavárén, které NFOH připravuje pro kalendářní rok 2015. Více informací na straně 5.

Z obsahu čísla

Z NAŠÍ ČINNOSTI

Benefiční koncert NFOH,
13. listopadu 2014 3

INFO

Srdečně zveme: Jsem Žid a zdrav 5

PROGRAMY NFOH

Seznam podpořených projektů
pro rok 2015 6

INFO

Výběrové řízení na funkci ředitele/ky
Domova sociální péče Hagibor 11

PROGRAM PÉČE

Konference „Trauma a domov“ 12

PROGRAM PŘIPOMÍNKA

Projekt THeatr ludem – Ludvíček 13

PROGRAM OBNOVA

Symbolika židovských náhrobků:
Symboly židovských jmen 14
Brigády mladých lidí
na židovských hřbitovech 14

INFO

Literární a výtvarná soutěž – Memoriál Hany
Greenfeldové: „... a na troskách ghetta
budeme se smát...“ 15

POZVÁNKA

70 let po Osvětimi – a co dál? Současnost
a budoucnost připomínání holocaustu... 16

InfoBulletin vydává Nadační fond obětem holocaustu jako informační periodikum určené partnerským organizacím a žadatelům o nadační příspěvek | Adresa kanceláře: Legerova 22/1854, 120 00 Praha 2 | Telefon: 224 261 615, 224 261 573, fax: 224 262 563 | E-mail: info@fondholocaust.cz | Internet: www.fondholocaust.cz | Bulletin zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod ev. číslem MK ČR E 16905 | Kontakty: Marta Malá, ředitelka: mala@fondholocaust.cz, 224 261 615 • Andrea Fictumová, koordinátorka programů Péče, Připomínka, Budoucnost: fictumova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Ester Karasová, finanční manažerka: karasova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Tereza Váňová, odborná pracovnice: vanova.tereza@gmail.com.

BENEFIČNÍ KONCERT NFOH

Druhý listopadový čtvrtek se konala tradiční benefice Nadačního fondu obětem holocaustu. Letošní benefiční večer se nesl v tradičním duchu osvědčených značek – koncert se konal tak jako již několikrát v minulosti v Baráčnické rychtě, moderovala jej Ester Janečková a celý večer hrála u našich přátel a spolupracovníků oblíbená živá romská hudba, tentokrát v podání kapel Devles a Gypsy Spirit s vyhlášeným houslistou Vojtou Lavičkou.

Letošní koncert byl pro nás opět příjemnou příležitostí poděkovat dárcům a partnerům, kteří podporují naši činnost a také setkat se v uvolněné atmosféře s přáteli NFOH a se zástupci našich partnerských organizací.

Na začátku koncertu promluvil předseda správní rady fondu Michal Borges. Ve své úvodní řeči zdůraznil nebezpečí lhostejnosti v naší společnosti a vyjádřil poděkování všem, kteří naopak svým jednáním nebo finanční pomocí

pomáhají zmírňovat těžké osudy druhých. Poté se na pódiu představily zástupkyně NFOH, které prezentovaly výsledky práce fondu za uplynulý rok a úspěchy, kterých se nám podařilo v naší činnosti dosáhnout. Další část večera již plně patřila živé hudbě, zpěvu a tanci na nepřetržitě plném parketu.

Rádi bychom poděkovali sponzorům a partnerům naší benefice: Sdružení pro ústeckou synagogu a hřbitov a ČSOB Asset Management a firmám a společnostem Baráčnická rychta, Bio-Kosher-Wine.cz, České vinařství Chrámce, Ciderie, Cimes deli, ElAI, Jewish e-shop, King Solomon, mamacoffee, Město Loštice, Respekt a tolerance o.s., Rudolf Jelínek a Židovská obec Olomouc.

Výnos ve výši 21 tisíc Kč byl použit na projekt Hospicové a odlehčovací služby Cesty domů.

Těšíme se na setkání s vámi zase za rok!

■ FOTO: KAREL CUDLÍN

Také se bojíte vejít?
Nebojte se.

Závěr života nemusí být jen těžký, je-li pomoc nablízku.
www.umirani.cz, www.cestadomu.cz

SRDEČNĚ ZVEME: JSEM ŽID A ZDRÁV

Setkání výjimečných osobností českého veřejného prostoru

Jak dosáhli svého profesního úspěchu, co považují ve svém životě za podstatné, co je motivuje v jejich práci a hrají v tom všem nějakou roli jejich židovské kořeny?

V panelu vystoupí Vladimír Mlynář, ředitel komunikace investiční skupiny PPF, a Tomáš Pojar, prorektor pro zahraniční vztahy vysoké školy CEVRO Institut. Program moderuje Irena Kalousová, blízkovýchodní analytička.

Čtvrtek 6. ledna 2015, 18:00–19:30. Café Jedna, Veletržní palác, Dukelských hrdinů 47, Praha 7.

Podpořené projekty pro rok 2015

PŘÍJEMCE PŘÍSPĚVKU	NÁZEV PROJEKTU	PŘÍSPĚVEK
PROGRAM PÉČE		
Židovská obec Karlovy Vary	Poskytování sociální služby členům ŽO Karlovy Vary	132 000 Kč
Židovská obec Liberec	Terenní služby potřebným klientům 2015	150 000 Kč
Židovská obec Plzeň	2015 – Sociální poradenství	85 000 Kč
Židovská obec Děčín	Podpora sociálních služeb členům ŽOD	120 000 Kč
Betanie – křesťanská pomoc	Rezidenční péče pro přeživší holocaust	300 000 Kč
Židovská obec Brno, Agentura JAS	Péče o přeživší holocaust	700 000 Kč
Rafael Institut	Psychoterapeutická podpora klientů z rodin po holocaustu	180 000 Kč
Židovská obec v Praze	KDP EZRA – sociální a zdravotní péče se zvláštním zřetelem k potřebám přeživších holocaust	450 000 Kč
Židovská obec v Praze	Domov sociální péče Hagibor	1 100 000 Kč
Židovská obec v Praze	Sociální služby pro přeživší holocaustu	400 000 Kč
Hospicové občanské sdružení Cesta domů	Hospicová péče o klienta židovského původu	35 000 Kč
Židovská obec Teplice	Poradna pro seniory	120 000 Kč
Židovská obec v Ostravě, středisko Agentura domácí péče „Tikvah“	ADP „TIKVAH“ – pečovatelská služba	585 000 Kč
Domov Sue Ryder	Služba osobní asistence obětem holocaustu	15 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Sociální aktivizace první a druhé generace ŽO Olomouc III.	128 000 Kč
Celkem		4 500 000 Kč
PROGRAM PŘIPOMÍNKA		
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR	Pietní akt – Lety 2015	20 200 Kč

KreBul	Vzpomínka pro lidskost	32 000 Kč
Continuum vitae	Holocaust v Tišnově 1941—1945 – pokračování	40 000 Kč
Živá paměť	Zmizelí Romové a Romové dnes – Romský holocaust, jeho stopy v poválečném Československu a život Romů v České republice	30 000 Kč
Židovská obec Teplice	Klára 3847 – divadelní představení	15 000 Kč
Židovská obec v Praze	Slavnostní koncert k Mezinárodnímu dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti	30 000 Kč
Nakladatelství Academia	Publikace Jiří Padevět: KRVAVÉ JARO 1945	10 000 Kč
Institut Tereziánské iniciativy	Jáchymka – židovská škola v Praze	50 000 Kč
Město Proseč	Památka na židovské rodiny Proseče	35 000 Kč
R. P. MUSIC	TYLDA – audiokniha a přednášky o životě jedné z obětí holocaustu	10 000 Kč
Židovská obec Plzeň	2015 – Připomínka lednových transportů	32 000 Kč
Mezinárodní křesťánské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ)	Vrba – Wetzler Memorial	32 200 Kč
Tereziánská iniciativa	Boj proti antisemitismu v českých školách	200 000 Kč
NOV – spolek pro mladou a soudobou tvorbu	Ukrývané děti	25 000 Kč
Sdružení židovských vojáků a odbojářů v Praze	Výstava Židé v boji a odboji	20 000 Kč
Muzeum romské kultury	Videomedailony pamětníků romského holocaustu	44 700 Kč
Židovské muzeum v Praze	Židovská paměť ve dvacátém století	30 000 Kč
ZŠ Trmice	Zmizelí Langweilovi?	10 000 Kč
Muzejní spolek Dobříšska	Historie Židů na Dobříšsku	15 000 Kč
Filozofická fakulta UK, Pražské centrum židovských studií	„Rozpad židovského života: 167 dní druhé republiky“	30 000 Kč
Galerie Efram	Symposium Efram 2013	30 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Digitální databáze obyvatel židovského původu v Olomouci	20 000 Kč
Náboženská obec Církve československé husitské v Praze 8-Karlíně	Pamětní desky obětem holocaustu a rabína dr. Isidora Hirsche na kostele ČČSH v Praze-Karlíně	30 000 Kč

Romano džaniben	Dějiny Romů ve výuce 2015	40 000 Kč
Sdružení Romano Jasnica	Za historií předků	30 000 Kč
Nakladatelství P3K	Přežil jsem Gulag (Egon Morgenstern)	10 900 Kč
Stolpersteine CZ	Stolpersteine / Kameny zmizelých 2015	50 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Odkaz přeživších šoa mladé generaci	30 000 Kč
Sdružení osvobozených politických vězňů a pozůstalých (SOPVP)	Místa utrpení, smrti a hrdinství	48 000 Kč
Celkem		1 000 000 Kč

PROGRAM BUDOUCNOST

Bejachad	Předškolní zařízení Bejachad	30 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Život a židovská kultura na Ostravsku	14 000 Kč
Židovská obec Děčín	Synagoga místem pro přednášky o judaismu	15 000 Kč
Institut Tereziánské iniciativy	Výchova k toleranci a respektu – mezinárodní workshop	36 000 Kč
Muzeum Kroměřížska	Edice Židé a Morava XXI.	15 000 Kč
Židovská obec v Praze	Obecní noviny	15 000 Kč
Židovská obec Teplice	Posel, čtvrtletník ŽO Teplice 8. ročník	15 000 Kč
Unijazz	Boskovice 2015 – festival pro židovskou čtvrť	15 000 Kč
Sportovní klub Hakoach	Viktorcup aneb rakety ovládat umíme	15 000 Kč
Společnost křesťanů a Židů	Revue Společnosti křesťanů a Židů	10 000 Kč
Bejt Simcha	MASKIL – z historie až po budoucnost	25 000 Kč
Městské kulturní středisko Třebíč	Šamajim – festival židovské kultury v Třebíči	15 000 Kč
Židovská obec Brno	Digitalizace náboženské literatury Knihovny ŽOB	25 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Výuka hebrejštiny na ŽO Olomouc	20 000 Kč
Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při ŽOP	Výuka hebrejštiny na Lauderových školách	30 000 Kč
Muzeum umění Olomouc	Dny židovské kultury Olomouc 2014	20 000 Kč
Židovská obec Plzeň	Šana: 5775/6	15 000 Kč
Židovská obec Karlovy Vary	Šábesové setkání – výuka židovských zákonů	10 000 Kč

Ulpan	Cyklus přednášek o izraelské kultuře Ulpan uvádí...	15 000 Kč
Garamond, s. r. o.	Ilustrovaná kniha o Chanukovém příběhu pro děti	20 000 Kč
Židovské muzeum v Praze	Vzdělávání o judaismu pro děti a mládež	25 000 Kč
Židovská obec Liberec	Vzdělávací a kulturní aktivity ŽOL 2015	15 000 Kč
Česká unie židovské mládeže	JudaFest 2015	30 000 Kč
Ulpan Teplice	Lilmud Ulpan Teplice	20 000 Kč
Židovská liberální unie v ČR	Kontinuita – židovské svátky a tradice	20 000 Kč
In IUSTITA	nepopirej.cz	15 000 Kč
Celkem		500 000 Kč

PROGRAM NAŠE BUDOUCNOST

Židovská obec v Praze	Třígenerační komunitní centrum Hagibor	30 000 Kč
Židovská obec v Praze	Mezigenerační setkávání	20 000 Kč
Židovská obec Teplice	Židovské svátky	20 000 Kč
Chinuch	Předáváme tradici našim dětem	35 000 Kč
Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při ŽOP	Slavíme společně... školní oslavy svátků	25 000 Kč
Bejt Simcha	Kehila le-kol	20 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Židovská obec Olomouc	25 000 Kč
Židovská obec Brno	Dovybavení Dětského centra při ŽOB	25 000 Kč
Federace židovských obcí v ČR	Limmud CZ 2015	50 000 Kč
Celkem		250 000 Kč

PROGRAM OBNOVA

Židovská obec v Praze	Obnova náhrobků židovského hřbitova v Pětikozlech	50 000 Kč
Židovská obec v Praze	Označení opuštěných hrobů na Novém židovském hřbitově v Praze	200 000 Kč
Památník v Benešově, o. p. s	Rekonstrukce Památníku v Benešově	60 000 Kč

Židovská obec Brno	Dokončení obnovy márnice hřbitova v Boskovicích	100 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Obnova pamětní desky Hlavní synagogy	50 000 Kč
Židovská obec v Praze	Dokumentace náhrobků židovského hřbitova v Drážkově	50 000 Kč
Židovská obec v Praze	Rekonstrukce Zappertovy studny na Starém židovském hřbitově v Praze-Žižkově	150 000 Kč
Židovská obec Liberec	Oprava hrobu a 17 pískovcových pomníků	70 000 Kč
Židovské muzeum v Praze	Restaurování vybraných náhrobků pahorku Nefele	60 000 Kč
Židovská obec v Praze	Obnova hrobnického domu židovského hřbitova v Berouně – 3. etapa	50 000 Kč
Židovská obec v Praze	Oprava, konzervace a restaurování náhrobků na židovském hřbitově v Třebotově	150 000 Kč
Židovská obec Teplice	Opětovné postavení náhrobků na hřbitově v Sobědruhách	80 000 Kč
Židovská obec Teplice	Veliká Ves (Široké Třebčice) – obnova židovského hřbitova	50 000 Kč
Židovská obec Karlovy Vary	Rekonstrukce a obnova náhrobků na židovském hřbitově	80 000 Kč
Židovská obec Brno	Rekonstrukce synagogy v Brně	160 000 Kč
Židovská obec Brno	Oprava obřadní síně v Brně	15 000 Kč
Společnost Františka a Jiřího Langerových	Rekonstrukce památníku obětí šoa	20 000 Kč
Federace židovských obcí v ČR	Dlouhodobý projekt postupné rekonstrukce, obnovy a zachování movitých a nemovitých židovských památek na území ČR, které jsou v majetku FŽO	5 270 000 Kč
Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při ŽOP	Krajina život – Obnova židovského hřbitova v Úštěku	20 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Údržba a opravy na židovském hřbitově v Olomouci	50 000 Kč
Česká unie židovské mládeže	Úklid židovského hřbitova v Letově	15 000 Kč
Celkem		6 750 000 Kč

Židovská obec v Praze vypisuje výběrové řízení na pozici

ŘEDITEL/KA

Domova sociální péče Hagibor (DSPH)

POŽADAVKY

- vysokoškolské vzdělání v magisterském programu, sociální nebo zdravotnická oblast výhodou
- odpovídající pracovní zkušenosti, z toho alespoň pět let na manažerské pozici podmínkou
- praxe v sociální oblasti (ve veřejné správě nebo při poskytování sociálních služeb) či zdravotní oblasti výhodou
- znalost problematiky poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb.
- základní znalost pracovně-právních předpisů
- velmi dobré komunikační, prezentační, organizační a řídicí dovednosti
- strategické myšlení a flexibilita
- vysoká zodpovědnost a důslednost při vykonávání práce
- odolnost vůči stresu, vysoké pracovní nasazení
- vztah k judaismu a povědomí o holocaust trauma
- kladný vztah k seniorům
- pokročilá znalost práce na PC
- aktivní znalost anglického jazyka

PŘIHLÁŠKA UCHAZEČE MUSÍ OBSAHOVAT TYTO NÁLEŽITOSTI

- jméno, příjmení, titul, datum a místo narození, státní příslušnost, místo trvalého pobytu, kontaktní adresu a telefon, e-mail a vlastnoruční podpis
- kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání
- strukturovaný profesní životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a praxi (zejména manažerské), odborných znalostech a dovednostech
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než tři měsíce
- lékařské potvrzení o způsobilosti k vykonávání příslušného pracovního místa ne starší dvou měsíců
- motivační dopis
- koncepce rozvoje DSPH zaměřená na poskytování služby, hospodaření a další rozvoj zařízení v rozsahu maximálně čtyř stran strojopisu formátu A4
- poskytnutí referencí
- podepsaný souhlas se zpracováním osobních údajů
- aktuální fotografie

Příhlášku opatřenou názvem VŘ – DSPH je nutné doručit nejpozději do 30. ledna 2015 do 14 hodin na adresu: Židovská obec v Praze, Maiselova 18, 110 00 Praha 1.

Konference Trauma a domov

Poslední říjnový víkend se v prostorách New York University Prague konala mezinárodní konference s názvem **TRAUMA A DOMOV**. Konferenci uspořádal Rafael institut u příležitosti dvacátého výročí založení projektu **RODINY PO HOLOCAUSTU**, který pomáhá lidem s rodinnou historií šoa a s ní spojenými traumaty.

Na třídenní konferenci **TRAUMA A DOMOV** se sešlo na sto účastníků a na tři desítky přednášejících. Mezi posluchači byli většinou psychiatři, psychologové a terapeuti, ale nechyběli ani novináři, učitelé, spisovatelé a zástupci dalších profesí. Mezi přednášejícími byli přední čeští odborníci na léčbu traumatu holocaustu (Helena Klímová, Marek Preiss, Věra Roubalová a další), světoví odborníci zabývající se tímto tématem (Miriam Berger, Avi Berman, Earl Hopper nebo Gaby Glassman), ale také přední čeští intelektuálové, kteří se na téma **TRAUMA A DOMOV** podívali skrze osobní zkušenost nebo prizmatem vlastního studovaného oboru (Jiří Pehe, Ivo Možný, Jiřina Šiklová). Konference nabídla velké množství přednášek, workshopů a sebezkušenostních skupin – mezi jinými zazněly

přednášky na téma **DĚTSTÍ PŘEŽIVŠÍ HOLOCAUSTU**, **GLOBÁLNÍ BEZDOMOVECTVÍ**, **JÍDLO, DOMOV A TRAUMA**, **TRAUMA A MOZEK**, **CO NOSÍ V PAMĚTI ČESKÁ RODINA** a mnoho dalších.

Zajímavý víkend vzbudil u účastníků obrovský ohlas, mnoho z nich ve zpětných vazbách během konference vyzdvihovalo vysokou úroveň příspěvků, nové pohledy na stará témata, nebo naopak přínos nových otázek otvíraných v některých přednáškách. Velký zájem vzbudily přednášky Silvie Nürberger a Gaby Glassman, které se zabývaly otázkou dětí, které přežily holocaust ve velmi nízkém věku a zatím stály spíše na okraji zkoumání traumatu šoa. Neméně vzruchu se rozvířilo kolem přednášky Hany Papežové **JÍDLO, DOMOV A TRAUMA**, ve které se hovořilo o promítání traumatu do jídelních návyků rodin. Vhledem z trochu jiného světa přispěl Jiří Pehe, který ve své přednášce mluvil o komplexnosti identity emigrantů, traumatech s emigrací spojených a obrazech těchto témat v klasické i moderní literatuře. Earl Hopper, tradiční přednášející mezinárodních konferencí Rafael Institutu, zase vzbudil velkou diskusi svým příspěvkem, který vyzýval k většímu otevření podobných konferencí osobním zkušenostem terapeutů a sdílení intimějších prožitků terapeutů z jejich práce.

Během konference byla také udělena tradiční cena **PRIX IRENE**, kterou letos získal Milan Pospíšil, tajemník Rady vlády pro národnostní menšiny. Zároveň zde byla představena nová kniha Heleny Klímové **RODINA A TRAUMA** a kniha **UNFREE ASSOCIATIONS – A PSYCHOANALYST RECOLLECTS THE HOLOCAUST**, jejímž autorem je československý rodák, psychiatr Gottfried Bloch.

Konference se konala za podpory německé nadace **EVZ „Stiftung – Erinnerung, Verantwortung und Zukunft“**, New York University Prague, Nadačního fondu obětem holocaustu, Židovského muzea v Praze a manželů Lažanských.

Projekt Theatr ludem – Ludvíček

V letošním roce jsme podpořili pro nás novou organizaci jménem THEATR LUDEM, jež si připravila pro žáky druhého stupně základních škol tematickou zážitkovou dílnu pod názvem LUDVÍČEK.

Koncepce dílny byla inspirována povídkou Arnošta Lustiga a také autentickými kresbami dětí vězněných v terezínském ghettu.

Ústředním motivem je příběh tehdy dospívajícího dvanáctiletého židovského chlapce Ludvíčka. Žáci v rámci workshopu pracovali nejen s papírem a plátnem, ale také si za pomoci dramatických her vyzkoušeli různé situace a jejich řešení. Na závěr dílny proběhly společné besedy, kde se děti dozvěděly určitá důležitá fakta a debatovaly o možném přesahu do dnešní doby a o podobných problémech.

Celkem díky naší podpoře proběhlo šest dílen na základních školách Ostravska. Na jednu z nich navázala beseda s pamětníci, která dosud žije v Ostravě. Realizace dílen bude i nadále pokračovat v roce 2015 díky dotaci města Ostravy. Více informací o projektu najdete na WWW.THEATRLUDEM.CZ.

■ af

Symbolika židovských náhrobků

Při návštěvách židovských hřbitovů návštěvník narazí dříve nebo později na náhrobky, jejichž výzdobě v daném momentu nerozumí nebo nezná souvislost motivu výzdoby s textem náhrobku či s osobou zemřelého. V cyklu drobných příspěvků se pokusíme některé ze symbolů na konkrétních ukázkách určit a interpretovat.

Symbyly ženských jmen

Ženskými jmény, výstižně charakterizovanými na náhrobcích květinami nebo ptáčky, byla osobní jména Blimele, Rezl, Cippora či Taubele. V různých podobách vždy se stejným obsahem sděluje a upozorňuje na křehkost, případně mladý věk a půvab zemřelé.

Kromě těchto poměrně frekventovaných motivů se vyskytují i vyobrazení méně častá, která vycházela z hluboké znalosti biblických příběhů a jejich komentářů. Zpodobnění jmen na náhrobcích byla založena na komplikovanějším obsahu, který vystihoval charakteristické vlastnosti a činnosti některých biblických postav a upozorňoval na stejné vlastnosti u zemřelého. Příkladem pro ženské jméno Mirjam je reliéf studny na náhrobku MIRJAM FRANKL (1832) v Ivančicích. Biblická Mirjam, sestra Mojžíše a Árona, je spojována se zajištěním dostatku vody během putování Židů pouští poté, co vyšli

z Egypta. Po její smrti následovalo katastrofální sucho v důsledku nedostatku této životadárné tekutiny (4 M 20:1-2). Z této tradice čerpá ikonografická výzdoba náhrobku v Ivančicích, upozorňující na souvislost zemřelé Mirjam s její biblickou jmenovkyní. Studna je zároveň v náhrobním textu připodobněna ke stromu života – ec chajim – vyjadřujícímu učení Tóry, z níž zemřelá ze svého života čerpala. ■ Iva Steinová

Brigády na židovských hřbitovech

Již druhým rokem cíleně podporujeme brigády studentů a mládeže na židovských hřbitovech. V letošním roce Česká unie židovské mládeže pracovala na odstranění náletových dřevin a plevelů na hřbitovech v Habrech a Golčově Jeníkově. Práci si zpříjemnili oslavou svátku Lag ba-omer. Děkujeme všem mladým lidem, že pomáhají a pečují o naše historické dědictví. ■ mm

„... a na troskách ghetta budeme se smát...“

Památník Terezín vyhlašuje na rok 2015 XXI. ročník literární a IX. ročník výtvarné soutěže – Memoriálu Hany Greenfieldové

Název letošního ročníku literární a výtvarné soutěže Památníku Terezín pochází ze závěru neoficiálního hymny terezínského ghetta, jejímž autorem je jeden z jeho nejvýraznějších divadelníků Karel Švenk.

Umění v terezínském ghettu leckdy dávalo vězňům (tvůrcům i ostatním) naději a sílu do života. Posilovalo je ve víře, že nacismus bude poražen a oni osvobozeni. Herečka a bývalá nucená obyvatelka Terezína Jana Šedová v roce 1962 o těchto na vlastní kůži prožitých pocitech napsala: *„Ztráta pocitu vlastní lidské důstojnosti lá-mala vězně nebezpečněji než hlad, těžká práce a špatné zacházení. A takové divadelní představení dovedlo často zázračně stmelit řadu bezjmených transportních čísel (...). Kousek toho pocitu si však člověk odnesl do své studené ubikace. Taková jiskřička svítila a hřála po řadu dní.“*

Myslíte, že byste se v mezní situaci na hranici života a smrti dokázali sami zapojit do nějakého divadelního nebo hudebního představení, abyste dali sílu svým kamarádům? Co by vás jako diváky divadelních představení či koncertů v těžké životní situaci nejvíce posílilo? Dodala by vám umělecká tvorba (divadelní, hudební, výtvarná) skutečně naději, nebo dokonce i sílu pro další etapy vašeho života, a to nejen v Terezíně?

Zamyslete se nad těmito otázkami, vytvořte výtvarné či literární práce a ty zašlete na kontaktní adresu. Můžete si samozřejmě položit i otázku vlastní, jež se s vyhlášeným tématem také úzce pojí. Při zpracování máte možnost volby jakékoliv umělecké formy a techniky.

Věkové kategorie

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ: I. žáci 1.–5. ročníků ZŠ; II. žáci 6.–9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií; III. studenti gymnázií, SŠ a SOU

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ: I. žáci 6.–9. ročníku ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií; II. studenti čtyřletých gymnázií a 5.–8. ročníků víceletých gymnázií, SŠ a SOU.

Podmínky účasti a časové rozvržení soutěží

Práce musí být předány nebo odeslány na kontaktní adresu do 17. 4. 2015. U každé musí být čitelně uveden název díla, jméno autora a jeho věk, kategorie, datum narození, adresa bydliště, e-mailová adresa (pokud existuje), adresa navštěvované školy, ročník (třída) a jméno vedoucího pedagoga. Každý účastník (žák, student) zasílá pouze jednu práci do každé ze soutěží. Počet zasílaných děl z jedné organizace – školy není nijak omezen. Pořadatel si vyhrazuje právo na užití zasílaných prací pro další nekomerční výstavy, charitativní akce a reprodukci v tisku. Zaslané práce se nevracejí. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne 9. 6. 2014 v Terezíně. Výherci získají věcné ceny i peněžní odměny. Tvůrci oceněných prací i školy, které navštěvují, budou samozřejmě v dostatečném předstihu o výsledcích informováni.

PENĚŽNÍ ODMĚNY (ZE SPONZORSKÉHO DARU HANY GREENFIELDOVÉ): 1. místo 500 Kč; 2. místo 400 Kč; 3. místo 300 Kč; 4.–5. místo 200 Kč; 6.–8. místo 100 Kč. Uděleny budou i *Ceny dr. Erika Poláka*, financované Terezínskou iniciativou.

KONTAKTNÍ ADRESA: Památník Terezín, Vzdělávací oddělení – Mgr. Pavel Straka, Principova alej 304, 411 55 Terezín. Tel.: 416 782 576, e-mail: straka@pamatnik-terezin.cz.

NADAČNÍ FOND OBĚTEM HOLOCAUSTU VE SPOLUPRÁCI S CAFÉ JEDNA SI VÁS DOVOLUJÍ POZVAT
NA DALŠÍ Z CYKLU KAVÁREN 3 GENERACÍ, TENTOKRÁT S NÁZVEM

70 LET PO OSVĚTÍMÍ - A CO DÁL?

**SOUČASNOST A BUDOUCNOST
PŘIPOMÍNÁNÍ HOLOCAUSTU**

**29. LEDNA 2015 OD 18:00 DO 19:30 HODIN
CAFÉ JEDNA, VELETRŽNÍ PALÁC
DUKELSKÝCH HRDINŮ 47, PRAHA 7**

KAVÁRNA SE KONÁ U PŘÍLEŽITOSTI 70. VYROČÍ
OSVOBOZENÍ VYHLAZOVACÍHO TÁBORA AUSCHWITZ

**HOSTĚ: DAGMAR LIEBLOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ TEREZÍNSKÉ INICIATIVY
FEDOR GÁL, SOCIOLOG
JAN POLOUČEK, ŘEDITEL SPOLEČNOSTI POST BELLUM**

MODERUJE: JAN FINGERLAND, NOVINÁŘ ČRO 6

VSTUP ZDARMA